

GAZETY POLSKIE

Anno 1736 N: 94.

145

Z Warszawy dnia 23. Maja. Dnia 9. ejusdem. jako w dzień Anniwersaryiny Coronationis Najjaś: Monarchini Roslyiskiey u Dworu tuteyszego JJ. WW. Ichmość; Senatorem, Ministrowie Polscy y Cudzoziemscy, Offycyalistowie Koronni y W. X. Litt: Generałowie Sztab y Ober Offycyerowie świetno, bogato y liczno *comparuerunt*, gdzie na obiedzie (na którym J. W. Jmć X. Nuncyusz *Sedis Apostolica* był) przez Trąby y Kotły ogłoszonym, przy Stołach rozstawionych po Pokoiach y *Magnificentissime* zastawionych, przy wdzięczney Muzyce y hucznym z Armat biciu traktowano. Po południu *cir-citer* o godzinie w puł piątey *Cantata* y *Serenata in Applausum* Najjaś: Monarchini Roslyiskiey zkoncypowana przy prezencyi JJ. WW. Dam w Robach przytomnych była. Następily *post hac* Appártamenta, ktore się do godziny dziewiątey kontynuowały. Potym parami Najjaśn Krolestwo Ichmość z wwszystkim Państwem *Distinctionioris Dignitatis* według trąfionego o precedencyą losu przeniesli się do ogrodu pod Salę na Kolumnach stojącą, y tam kolącyą jedli, podczas ktorey znou się Trąby, Kotły y cała Kapela przy Artyleryi odgłosie słyszeć dały. Po kolacyi odprawiło się strzelanie do Tarczy *de pramijs*. Kompetytorow, ktorých było 20. *in numero*.

Za strzeleniem Najjaś: Krolestwa Ichmćiow Ognie pięknie przed Tarczą. akkomodowane wybuchnęły z kolumn; kiedy zaś w samo Centrum Tarczy trąfiono, tak zaraz z pewney Machyny za Tarczą stojącey, kulą ogniistą sama zapalała y wgorę, wydaiąc z siebie różne Ognie, wylatywała, znak niechybionego Kotły y Trąby dawały. Po strzeleniu y bieganiiu od 4. osob odprawionym rozdawano regalizacye wygranej, y tak dostała się Tabakiera złota, z wierzchu Brylantami, Rubinami y Szafirami sadzona J. W. Jmći P. Moszyńskiemu Podskárbiemu Nádwor: Koron: *Item Pugilares* z perłowey Mácicy w złoto oprawne dyamentami y Rubinami sadzone W. Jmći Panu Kámmerherowi Wolffendorffowi. J. W. Jmći P.

146 Einsiedelowi Marzałkowi J. K. Mći Nádworknemu złoty serwi-
sik ná przykryciu z Koroną y roznemi do tego należącemi In-
strumentami. Ná drugim mieyscu była Grotá z Tárczę, do kto-
rey Dámy y Państwo rzucáli, y kiedy w Centrum tráfiono, to
zawsze 12. Rác z siebie samych zapalonych wyskoczyło wgorę.
Po kolácii y tey rekreacji poszli wшыscy do Sali Ogrodowey,
y tam się aż do 4. godziny z rana táncami dywertowali, obadwa
Ganki Ogrodowe, osóbliwie śrzednia umyślnie wystáwiona
kilkudziesiąt tysięcy lamp oliwnych illuminowane były. W Al-
tanie Ogrodowey festony *cum Insignijs varijs* widziane były.
Przy Sali stał Orzeł Dwoygłówny cały illuminowany, *Insi-
gnia* rózne Rossyjskie reprezentuiący. Słowem cały Ogrod był
w ogniu *ad stuporem* akkomodowany. Najjaśnieysze Krolestwo
Ichmość po trzeciey godzinie gdy się do pokojow Pałacowych
przenieśli, zaráz po trzy rázy z Armat wшыłkich dawano
ognia, miedzy Itrzelaniem Drábanci, Grenádyerowie y Infante-
rya z ręczney strzelby bieżącym ogniem Salwy dawali. *In
reliquo* kule ognište rózne ognie z siebie wydawaiące z Moz-
dierzow przy akklámacyi za Murámi y w Ogrodzie będącego
Rospolstwa. *Vivat*, rzucáno.

W przeszłą Niedzielę Najiaśn: Krolestwo Ichmość w Kol-
legiacie tuteyszey S. Janá Mszy S. przez I. W. Imci X. Kobieli-
skiego Suff. Kuj: Nom Kam: Kanderzá śpiewaney; po poł-
dniu zaś w Káplicy Pałacowey tak rok pod tytułem S. Anny
proporcya bardzo piękná erygowáney Niezporom *aderant*.
w Poniedziałek w teyże Káplicy ná Summie y Niezporach
przez I. W. Imci X. Załuskiego Biskupá Nom: Łuckiego Kan-
clerza w Koron: mianych przytomnemi byli. We wtorek JJ.
WW. Ichmśc XX. Kanclerz W. Koronny, y Kanclerz Krolo-
wey Jeymci przybywszy do WW. XX. Karmelitow na Kra-
kowskim Przedmiesciu leżących, (gdzie J. W. Jmość X. Dę-
bowski Nominat Płocki Rekollekcyę odprawował) Tegoż Je-
goñości X. Nominata z sobą do karety zabrawszy przybyli do
Pałacowey Káplicy. W ktorey J. W. Jmśc X. Nominat Pło-
cki przed Ołtarzem małym w Asystencyi Imci X. Nominata
Kámienieckiego miał Prymicye. *Post hac* J. W. Imśc X. Mo-
szyński Biskup Instantki Summę śpiewaná celebrował. A
Nie-

Nieszpor J. W. Imię X. Prymicyant miał przy prezencyi Nayia. 147
Krolestwa Ichmościow, y frekwencyi JJ. WW. Senatorow y
Ministrow tu się znajdujących.

W przeszły Piątek J. W. Imię X. Nominat Kámieniecki
z Nuncyatury Obraz S. Iwoná Pátrona Jurisperitorum do Ko-
ścioła Ichmościow XX. *Scholarum Piarum solennissime* introdu-
kował. *In Eductio*ne Obrazu Imię X. Nagródzki Mansionarz
Kollegiaty tuteyszey piękną bardzo *adornatō stylō cum allusione* do
Herbu J. W. Imci X. Nominata miał Przemowę; w Sobotę z
Kazaniami y Nieszporami w Kościele *Scholarum Piarum* Nabo-
żeństwa się odprawiały.

W Poniedziałki y Czwartki Nayiaśn. Krolestwo Ichmśc
z Ichmściami Senatorami y Ministrami *de premijs certando* firzela-
niem z raná do Tarczy dywertuią się. Wieczorem *Apparta-*
menta u Nayiaśn Krolowey Jeymci bywają w też dni, á ko-
lacye u I. W. Imci P. Bruhla Podskarbiego y Ministra *status*
Saxonici z Aslambami. W Niedziele y Wtorki też Aslamble
w pokojach I. W. Imci P. Graffa Sułkowskiego Łowczego Nad:
W. X. L Koniuszego Salkiego y Kommendanta Woysk Dzie-
dźicznych J. K. Mci w Polzzcze ieszcze będących z kolacyá-
mi odprawuią się. We Szrrody y Piątki u I. W. Imci P. Graf-
fowey *de kolonror* Naywyższy Ochmistrzyni Dworu z Aslam-
blami także kolacye.

Die 29 April: JJ. WW. Ichmość PP. Tarło Starosta Jásiel-
ski, Zaleski Wiski, Skarbek Borowski Zawichostki, Kasztella-
nowie, X. Zański Sekretarz koronny, Masalski Pisarz W. X.
Litt. Swidziński Radomski, Iozefowicz Orszański, Pac Wilej-
ski, Tokarzewski Swidnicki, Zebrzydowski Starostowie; także
y WW. Ichmość PP. Garczyński Kasztellanic Gniezniński, Mo-
szczyński Kasztellanic Brzeski Kujawski; Grabski Podkomo-
rzy Łeczycki, Zielinski Podczaszy Płocki, Kruzewski Podcza-
szy Bielski, Wizgierd Pisarz Grodzki Wilenski, Horodenski
Woyski Wilinski, Suchodolski Porucznik, Pałędzki, Marcinkie-
wicz Sędzia Upicki, Domaśtawski, Dzierzek, Kramkowski,
Wuiakowski, Podkański Chorąży, Prokopowicz, Strzyżewski
Romer Skarbnik Sandomirski, Szydłowski Chorąży Płocki, Pia-
secki Chorąży Czerniechowski, Brzośniowski Skarbnik Zyto-
mirski

mirski, Malinski Chorąży Gośtyński, Brzeziński Chorąży Nur-
 ski, Kobyłecki, Cieszkowski, Horaim Podczaszy Wilenski, Su-
 listrowski, Suchodolski y inni wielu *recenter* z Krolewca tu
 przybywszy dnia 30 April. u Nayiaśn. Krola Jmci *Salutationis*
 & *Recognitionis partim* przy prezencyi II. WW. Ichmściow PP.
 Mniszcha Marszałka W. Koron. Sapiehy Kanclerza W. W. X.
 Litt. Poniatkiego Referendarza Koron. Marszałka Generalney
 Konfederacyi expediowali Audyencyą, ktorych J. K. Mśc P. N.
 M. nie pamiętając tego, *quidquid est a libertate peractum, gratiosissime*
 przyjął, tudzież z wrodzoney, swoiey Dobroci, *beneficijis prosequi*
 deklarował. Tegoż dnia u Nayiaśn. Krolowey Jeymosci po-
 dobnąż Ciż JJ. WW. Ichmśc Panowie przy pocałowaniu ręki
 mieli Audyencyą. Pod czas ktorey I. W. Imśc P. Tarło Woie-
 woda Lubelski. I. W. Jm: P. Starostę Iasielskiego y innych
 Nayiaśn. Krolowey Jeymsci łalce rekomendował, y o innych
 iak się zowią wiadomą czynił. Tegoż dnia I. W. Imśc P.
 Wwda Lubelski wsztykych Ichmciow u siebie solennie trakto-
 wał.

Die 2. Maji. Nayiaśnieyszzy Krol Jmśc *perpenfis meritis*
 J. W. Imści Panu Wwdzie Lubelskiemu post *sata* J. O. Xcia
 Jmci Lubomirskiego, Woiewodztwo Sandomirskie *ex Distribu-*
tiva Gratia; a J. W. Jmci Panu Staroscie Jasielskiemu Woie-
 wodztwo Lubelskie *ob Antiquitatem familie. & merita, Viro non*
tam atate quam Consilio adulto pleniqz Resignatione Woli Boskiej
Insigni konferował. Po odebranych Przywileiach JJ. WW.
 Jchmśc PP. Tarłowie dnia 3. Maja J. K. Mci za konferowane
 Woiewodztwa dżękowali.

Die 5. Maji J. W. Imśc P. Tarło Woiewoda Lubelski na
 toż Woiewodztwo przed J. K. Mścią *Dictante Illstmo Cancellario*
Regni przysięgę *solita praxi* wykonał, z ktorymwspolnie J. W
 Im. P. Wwda Sandomirski zwykłe złożył podziękowanie.

I. W. Imc P. Scypion Starosta Lidzki dnia 9. Maja przy-
 bywszy z Dobr swoich u Nayiaśn: Krolestwa Jchmciow *salu-*
ationis & Recognitionis miał Audyencyą.

II. WW. Ichmśc PP. Sapiehowie Podskarbi Nad W. X. Litt.
 y Starosta Gulbinski z Dobr swoich Die 13. Maji tu przybywszy
 z Nayiaśn. Krolestwa Jchmciow przy prezencyi JJ. WW.
 Ichmciow

149
Ichmciow PP. Mniszcha Marzałká W. Koron. Sapiehy Kancelerza W. X. Litt. *Salutationis & Recognitionis* expediowali Audiencyą, ktorzy łaskawym Dobrotliwego Paná byli przyięci fer-cem: Die 17. Maji po złożoney Nayjaśn. Krolestwu Ichmściom Waledykcyi, Ciż II. WW. Ichmśc PP. Sapiehowie *ad propria* odie-chali.

J. W. Jmć P. Czapski Wojewoda Pomorski *recenter* tu przy-bywszy dnia wczorayszego to jest die 22. April. u Nayjaśn Krolestwa Ichmciow *Salutationis & Recognitionis* miał Audiencyą.

Wprzeszły Czwartek Nayjaśn. Krolestwo Jchmśc *in frequen-tia* II. WW. Senatorow y Ministrów, w asystencyi Dworu z Narodu Polskiego złożonego Łowami się diwertowali y w Faletach Dobrach nazwanych w Possessyi I. W. Imści P. Barona Keyserlinga Ministra Rossyjskiego solennie z ukontento-waniem wszystkich traktowani byli.

W przeszły Piątek J. W. Imć Pan Towiański Podkomorzy Koronny z Gdańka przybywszy, u Nayjaśn: Krolestwa Ichm-ściow *Salutationis & Recognitionis* miał audyencyą.

Fundamenta ná Officyny, czyli ná Staynie w Pałacu Kro-lewskim codziennie w gorę się *manu Operariorum* podnoszą.

Woyška Rossyi za usiłnemi Nayjaśnieyszego Regnanta Naszego do Nayjaś: Monárchini Rossyjskiej *toties* ponowionemi instan-cyami, wszystkie z Polskiej wychodzą, ktore, Porcye dla ludzi á dla koni nierozumnych racye od ubogich ludzi do tych czas wybierają.

Seymik Prześ: Ziemi Warszawskiej die 14. Maji *in summa frequentia* WW. Ichmciow PP. Urzędnikow, Officyalistow Ziem-skich y Grodzkich, tudzież *Nobilitatis numerosissima* po wielu *inter Ambientes* Kontradykcyach szczęśliwie dożedł. J. W. Jmć P. Grabowski Instygátor Koronny zagał. A Postem od J. K. Mći z Instrukcyą był W. Jmć-Pan Sobolewski Pifarzewicz Ziemski Warszawski. Postami ná Seym przyeszły, *concordibus votis* JJ- WW. Jchmć PP. Mniszch Podkomorzy W. X. Litewsk: y So-bolewski Pifarz Ziemski Warszawski, przy Dyrekcyi W. Jmć. P. Szamockiego Miecznikowicza Warszawskiego obráni. Z in-nych Prześw: Woiewodztw Ziem y Powiatów specyfikacya JJ. WW. Jchmciow PP. Postów jedną pocztą *communicabitur*.

Ponieważ przeszłego Seymu wielu Ichmćiow, aby razem wydani byli, dopomináli się.

Woyška Roslyiskie *ex Imperio* wyszłe w przyszłym Mieściu powracać maią do Państw swoich:

J. O. Xiążę Jmśc Czartoryiski Woiewoda y Generał Ziem Ruskich z Xiężną Jeymością 9. Maji tu przybywszy *Sulationis* u Nayjaśn: Krolestwa Ichmćiow miał audyencyą *Die 21. presentis*.
 J. O. Xiężna Jeymość Woiewodzina Rуска z rana o godzinie w puł do szostey Xiężniczke szczęśliwie powiła. Ktozey tegoż dnia *Baptismum* partykularnie w Pałacu y Imiona Elżbieta, Anna, Theofila, konferowano.

Dnia 6. Maja. Po przyszłej Dyspensie z Rzymu, w Pałacu J. W. Jmći P. Bielińskiego Marszałka Nad: Koron: o godzinie *circa* siódmej wieczorem J. W. Jmość X. Kancelrz W. Koron: J. W. Jmći Pánu Ordynátowi Zamoyjskiemu z J. W. Jmćią Pánną Maryanną Łubieńską Káztellaną Sendomirską, przy Błogosławieństwie J. W. Jmći P. Káztellanowey Mátki przytomney, Slub przy Assystencyi JJ. W. W. Graffowey *de Kolowrat* Ochmistrzyni, Dam y Senatorow, Ministrow Polskich, y Cudzoziemskich konferował. Po Slubie tańce się do Kolacyi, a po Kolacyi do samego dnia kontynuowały. Przy kolacyi była Gospodynią J. W. Jeymś P. Marszałkowa Wielka Koronna, gdzie zdrowia różne *penes multa pocula* spełniano. Na zájutrz na Przenośinach u J. W. Jmći P. Káztellanowey Sendomirskiej dawano kolacyą. Potym wkroce J. W. Jmć P. Ordynat, *expedytowawszy Valedictionis* u Nayjaśn: Krolestwa audyencyą y z Jeymćią *ad propria* odjechał.

Excerpt z listu do J. W. Jmći P. Báróna Keyserlinga Pošta Roslyiskiego z Obozu pod Azowem die 24. Martij Anni presentis pisanego tu inseritur.

Die 21. presentis. Woyška Roslyiskie zbliżywszy się ku Nieprzyścielowi tak, że ich z Armáty dośiádz było można. animowały go do Akcyi, ieżeliby się nazad wroćić usiłował, y stojąc do samego mroku wroćity się do Obozu, na zájutrz tak daleko awanzowały, że z Nieprzyścielem rozmowić się można. Wieże bárzo mocne około Czarnego Morza szczęśliwie odebrane *Die 23. presentis* samym mrokiem Woyška Roslyiskie *atakowały Castellum* Lubik nazwane, ktore bez stráty ludzi dobył

155
na dwadzieścia kilką sztuk Armat między ktoremi y miedziane
znaydowały się, y Ammunicyi dostatkkiem, do tego 50. z Kom-
mendantem Janczarow zabrawszy, tak Rzekę Don osadzili, że
bebezpiecznie łódkami aż do samego Czarnego Morza jezdzić mo-
gą. Ten szczęśliwy progress y tá Akcyá duzo Nieprzyjaciela
zatrwożyła, a Woyska Rossyjskie tym samym animowała, ktore
codziennie niemało Niewolnikow tu sprowadzają. Do rych-
czas z swych ludzi dwoch Kozaków postrzelonych mając, z kto-
rych już jeden do siebie przychodzi, y gdyby Artyleryą przy-
sobie byli mieli, zapewne by to obleżenie *intra spatium breve* za-
kończone było. Dáne są teraz Ordynanse na wygotowanie
Báteryi y Redurt, áżeby do Fortecy Donem żadnego niewpro-
wadzono fukkurfu, także áby Janczarowie żon swoich áni-
dzieci niewyprowadzili z Azowa, przez co łatwo *inferri* mo-
że, że się tá Fortecá jeszcze przed przybyciem Flotylli z Jmcią
P. Brehaldem poddać musi, *in quem finem* w Izum Bárki z przy-
kryciem sprowadzono, áby przejazd na Donie przy Báteryach
impedyować.

Częścią *attritam laboribus* w słuzeniu *relevando salu-
tem*, częścią też *deficiente* przez dwuletnią *expensę* *ulteriori* ná
Drukarnie *sumptu* ustatá była korespondencya drukowana, kto-
ra *ne publica futa* morentur ob *varie mendacia fama* *volantis*, *que in-
fascinare conantur*, *etiam perspicacissimos Viros*, tudzież áby Opa-
czne y nierzetelne publicznego *ad vota populi* nietámowały uspo-
koienia relácie, *presentibus* *reassumue* się.

Z Lublina die 20. Maji. Seymik przez: Woiewodztwa tu-
teyszego zerwany. J. O. Trybunał tuteyszy *Solita praxi* *sedu-
lissime* Sądzi się. J. W. Jm. P. Rzewuski Krayczy Koronny die. 18.
pra. przybywszy tu, intentował sprawę z W. Jm. P. Rzewow-
skim Podstolim Trębowolskim, ná ktorey sprawie po zapisaney
komparycyi limitowano sądy Trybunałskie do Czwartku.

Z Piotrkowa die 16. Maji. J. W. Jm. P. Ponjiński Referen-
darz Koronny Starosta tuteyszy Marszałek Generalny konfede-
racyi w Ziemi Wieluńskiey *unanimi voto* obrany Posłem ná Seym
przyby da Bog *Pacificacionis*, ktory w Dankowie kilka dni za-
bawiwszy, *arripere iter* w krakowłkie *intendit* z J. W. Jmcią. X.
Szeimbkiem Nominatem Chełmskim.

Z Rawy die. 17. Maji. Seymik przez: Ziemi Rawskiey za sku-
teczną

152 teczna Koopercyą J. O. Xcia Jmci. Prymasa Korony Polskiej y W. X. Litte. szczęśliwym zakończył się sukcessem.

Z Poznania die. 18. Maj. J. W. Jmści. X. Hozyusz Biskup Poznański dziś ná noc z Klucza Ciężańskiego tu *speratur*. Sejmik Poselski Przeds. Woiwodztwa Poznańskiego y Kaliskiego pod Dyrekcyą W. Jm. P. Działyńskiego szczęśliwie doszedł.

Z Wilna dnia 12. Maja. J. O. Trybunał Główny W. X. Lit: *Diligentissime* sędzi się pod Dyrekcyą J. O. Xiążęcia Jmci Radziwiłła Krayczego W. X. Lit: , który co dziennie prawie JJ. WW. Ichmościow Deputatów przy rezonancyi Kápele solennie częstnie. Po uspokoieniu Kontradykcyi rożnych JJ. WW. Ichmość PP. Odyniec Strażnik z Starodubowskiego; y Kaczanowski Sędzia Grodzki z Grodzieńskiego Deputáci *Juramenta* wykonali, y *ad gremium* przyięci. Die 5. *praesentis* , J. O. Xiąże Jmci. Wiśniowiecki Woiwoda Wileński Hetman Wielki W. X. Lit: przysłał tu *Innotescencye*, iż *ex Distributiva Gratia & Clementia* przy Buławie W. X. Lit: odebrał pierwże W. X. Litr: w Senacie miejsce Wojewodztwa Wileńskiego. Więc Wjazd według Praw, y dawnych praktykowanych zwyczajow ná dzień 26. *praesentis* determinował. W którym czasie chce Jurisydykyą swoię ufundować. Jakoż wielkie *preparatoria* ná ten Wjazd czynią. Fejerwarki y inne *pro Honore* *apparencyje* gotują &c. Woyska Rossyiskie z W. X. Litewskiego wszystkie wychodzą do Państw swoich.

Z Kamienca die 14. Maj. Woyska Rossyiskie zapewne Azow odebrały. W Stambule surowy ferman publikowano, aby ná koń czymprędzey wsiadano, y do fortec innych bieżano, obawiając się, aby Moskwa w Państwa Tureckie wkroczywszy, innych fortec nie odbierała, przy wyprowadzonych niektórych Prezydyach przeciwko Thamas Kulichanowi. Z Ukrainy nowego niemamy, ná to że hultaie Haydamacy w Kraiach naszych Wiolencye czynią, rabują, zabiłają, &c. Ná których W. Jm. P. Bukowski Regimentarz Partyi Ukráínskiej znaczne *kommenderował* podiázy.

Anno 1736.

z Wiednia die 30 April. Przed wyiazdem Dworu Nászego do Laxenburga Imc P. du Theil Minister Francuski z Ministrami nászemi procz podpisanego iuż dnia 13. *praf.* Traktatu *Pacis*, ktory w krotce ma *publicari*, ieszcze pewny zprojektował y zawarł między swoim a nászym Dworami Traktat, w ktorym Hiszpanii aniżadney inney niewspominają Potencyi. Najjaśniejszy Cesarz Jegomość usiłując *post fata* J. O. Xcia Jmci Eugeniusza (ktory die 21. April. z tym się pożegnał Swiatem) *parem meritis*; tak Walecznego Bohatyra przynajmniej *exuvijs* Ciąła Swiatu pokazać *Pompam*, kazał wszystkie Protokoły zlustrować, aby dawniejszym sposobom w prowadzeniu Ciął takichże Rycerzow nie zdał się ubliżać, ale że żadnego przykłądu podobnego w wszystkich Xiegach nie znaleziono; Więć na pewney konferencyi ten Akt Processjonalny, ktory się tu dla obszernosci iego nie kładzie, bardzo *Magnificenter* ułożono; y Ciąło pomienione do Kościoła S. Szczepana *pompofus* nąd zwyczaj wprowadzono. Testamentu wspomniony Xiąże Jmc S. P. Eugeniusz nigdy czynic niechciał mowiąc; że cokolwiek mam, to mam w służbie Najiaśniejszego Cesarza Imci zostaiąc nabytego. Więć *redeat* wszystko *ad mare unde provenit Epitaphium* Iego. takie widziane iest;

Hic jacet EUGENIUS Soissoniensis

Primus suae Prosapiae & Ultimus

Hic jacet Columna AUSTRIÆ

Qua stante Fortuna sua stetit

Cadente vero merore occidit.

Quae non nisi cum inimicis Pace adornata fatis occubuit.

Ne Divina manu percussa suos secum Obrueret

O mors implacabilis

Ab illo tributum exigis!

Qui tot tuae Turcarum Gallorumq; millia falci subjecit.

Dormi-

Dormientem Septuagenarium opprimis.

Quia vigilantem vincere desperabas.

Victoriam clamas.

Ast in tui despectum

Suorum in pectore, Omnium in memoria vivit

Eternumq; triumphat.

Z Paryża die 16. April. Przybiegł tu w tych dniach Kuryer z Wiednia od Imci P. du Theil. Pośła naszego z denuncyacją, że tenże Minister nasz *convenit* na pewny Traktat ofobliwy naszemu y Wiedeńskiemu Dworom służący, z czego Krol nasz tak był ucieszony że publicznie rzekł, iż za powrotem swoim z Rambouiller do Werfalu zaraz zechce nietylko *Opus Pacificationis* Europy ratyfikować y podpisać, ale też pokoy powszechny publikować kazać. Dla czego inż różne do tego przyszłego Festynu *sunt preparatoria*. Jest wiadomość, że Dwor Hiszpański Woyska swoje z Włoch powrocone *contra Barbaros* ordynować ma, ile kiedy Marokkańscy o koronę tameczną kompetytorowie do tych czas zgodzić się niemogą; Więc Hiszpania *Tertia interveniens* zamysła być.

Z Sztokolmu de die 28. April. z Peterburga donoszą, że Woyska Rosyjskie pod komendą Imci P. Graffa Münnicha Feltmarszałka będące, Fortece Azow aktualnie tak lądem jako też y wodą atakować zaczęły. Y lubo wielka liczba Ordy na odsiecz tego Miasta przybyła, jednak po żwawey *ab utrinq;* utarczce, z niemłą ludzi stratą taż Orda reysterować się *przymuszona* była. Okręty ktore od Konstantynopolu czarnym morzem z Ammunicją znaczną woienną tudzież *cum Victualibus* na sukces obłożony fortocy przyszły były, od Pramow Rosyjskich *eo sine* przez Imci P. Feltmarszałka wystawionych *repressalia* wzięły, tak dalece że jedne z armat rozbite w morzu grążnąć musiały. Inne nazad wrocić się ledwie trażyły. *Expost* po tych kłęskach *terra Marisq;* Turkom uczynionych, wzięto przerzeczoną fortecę przez szturm (jako niektorzy piszą) a drudzy, że się przez Akkord poddała, upewniaią. W Azowie y około Azowá ma mieć kommendę Imśc P. Feltmarszałek Lácys, a Imc P. Feltmarszałek Münnich Czarnemu morzu *invigilare*. z Ordynansu Nayiaśń: Monarchini Imści Rosyjskiew zamysła, Xżę Imśc de Hessen

155
Hessen Homburg Generał Artyleryi do Krymu z Woyskiem idący od Kijowá maszeruie, Co daley *eventer* czas pokaże.

Z Konstantynopolu donoszą *de die 16. April.* Iak tylko przyszła wiadomość, iż Woyska Rossyjskiego Sto siedmdziesiąt tysięcy regularnego pod Azowem stąnęło z wielkimi Animicyami, kozaków z kałmukami sto dwadzieścia tysięcy, tak zaraz Wezyr wielki Armaty *de novo* lane po fortcach rozwozic, y też fortece lepiej umocnić czym prędzey rozkazał. Oprócz tego werbunki wielkie nastąły, tak dalece że y w dwunastym roku gwałtem ludzi pod Chorągwie Ianczarfskie zábierają. Iednak nie tuszają, aby z Moskwą tego lata *ad seria belli* przyść, miáło, chyba ná przyszły rok, iak będą mieli nádzieię Traktatu z Persem, o który się Porta usilnie stara.

Z Wiednia die 5. Maji. donoszą, iż Dwor nasz *post fata* Xcia Imci Eugeniusza ná sześć niedziel żałobę pokojową bierze. Imc Pan Graff. *Fuenclara* Posel Hiszpański, który tu niedawno stąnął, odebrał w sobotę ptzeszłą kuryera, po przybyciu ktorego pomieniony Posel Hiszpański do Laxenburgá pocztą pobiegł y tam Ministrom Cesarzkim, *Actus Accessionis* Pryncypala swego *ad Preliminaria & Resignationis* Parmy, Plancencyi y Toskanu Xięstw *Don Carlos* Krola Sycylii y Neapolu oddał. Z tąd *deducitur*, że Dwor Hiszpański partykularnie procz *allaboracyi* Francuskiej o prywatnym zámysła Traktacie, iako iuż przedtym bywáło, że żadney inney dó ugodzenia się niepotrzebowano *Mediacyi*. Do Seymu *Statuum Imperij* w Ratysbonie agitującego się osobliwie zaś do Xcia Imci de Furstenberg postáno Cesarzki ordynans, żeby zdanie swoje respektem Alienacyi Xięstw Lotharyngyi y Baru *ab Imperio* y przystąpienia *ad Preliminaria Pacis* bez wszelkiej Odwłoki do Dworu naszego przysláno, co iezeli y iak prędko będzie, tak zaraz pokoy powszechny ma *publicari* y Fortece Philipsburg y Fortkehl Nayi: Cesarzowi Imci *restitui*.

Z Neapolu die 17. April. W Kraiach Cesarzowi Imci Chrzesciańskiemu *iuxta Contenta Preliminarium* przypadłych żadnego Woyska Hiszpańskiego iuż niemá, procz niektórych Regimentow od Krola Imci Hiszpańskiego Krolowi naszemu darowanych, y
retu-

te tu iako nayprędzey będzie mogło być *transportari* mają. Imc P. Graff Estevan publicznie opowiedział, iż ieszcze w tym Mieściacu coś znacznego y Miąstu tutecznemu przyjemnego *publicabitur*. Są tedy o tym różne zdania, jedni argumentują, że to *Concernit* Maryaż Krola naszego z młodszą Arcy Xiężniczką, ponieważ iuż nawet Portrety *ab utrinq;* sobie poposyłałi; Inni rozumieją że Krolowá Hiszpańska tu *in Persona pro gbrri* ziedzie, ale czas to wszystko odkryie. Według listow z Konstantynopolu przez Wenecyą zachodzących pokázuie się, że lubo Porta Ottomańska *de novo* barzo pożyteczne Thamaskulikankowi wodzowi Perkiemu do Traktatu posłała Propozycye, one jednak akceptowác niechciał, z czego Turcy bardzo się trwożą, y taka się ma znajdowác konsternacya że Wezyr wielki iuż nie wie co czynic, kiedy dosyć ma zabawy z tym tylko, aby Pospolstwo od rewolucyi utrzymał.

Z *Berlina die 12. Maji*. Listy partykularne donoszą, iż Dwor w Krolewcu przed tym rezydujący dnia 9. *presentis* przez Starogard przejechał, tu zaś dnia 15. *presentis* przybyć ma, y za bawić z kilka dni, a po tym *arripere iter* do Francyi.

Z *Chocima Die. 5. Maji*. Ponieważ iż slychać że Moskwa miała odebrać Azow, więc u Paszy tuteyszego codzienne Dywany bywają. *ab Oriente* przyszła wiadomość iż tam wielka konsternacya, tak dalece że obwołano w Stambule, aby co żywo na koń wsiadano broniąc innych Fortec, niżeli do rekrutow regularnych przydzie. Słowem ta Paszę relacya o Azowie *perterritit*.

